

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda, 1908. július 29.

159. szám.

Kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.
Szerkesztőség és fők-kiadóhivatal (telefonszám 954)
Susák Uskočka ulica 54. II. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Magyarok Abbáziában.

Egy magyar ember, aki most Abbáziában nyaral, sajnálatos és bosszantó dolgokat ír erről az osztrák fürdőhelyről és nyaraló honfitársainkról.

Abbáziában most valóságos magyar világ van, a vendéglőben, sétateren, az utcán, a tenger partján mindenütt magyar szó zeng. Nem csoda: évente mintegy harmincezer fürdővendég fordul meg Abbáziában és ezeknek a többsége állandóan magyar.

És mindennek ellenére annak az osztrák fürdőhelynek semmiféle magyar színezete sincs.

Hire-hamva sincs a vállalkozók, a vendéglősök törekvésének, hogy a magyar közönségnek egy kicsit is kedvében járjon. Mintha a világon se volna a magyar nyelv, nem csillan meg sehol, egy hirdetésben, egy fölírásban, még egy — ételsoron sem.

Ime: eleven kép arról, miként bánnak osztrák fürdőhelyen a magyar közönséggel s hogy a magyar közönség mekkora nemtörődomséggel és közömbösséggel türi ezt a bánásmódot.

Tizenöt—husz ezer fürdővendég fordul meg évente Abbáziában, ellehet mondani, hogy ez az osztrák fürdőhely tulajdonképpen a magyaroktól él, s ez a rengeteg magyar publikum szó nélkül eltüri, hogy ott ne csak nyelvét mellőzzék sértő semmibevevéssel, hanem még nemzeti érzületét is megalázzák.

De mit mondjunk az osztrák vállalkozókról, vendéglősök és fürdőszökekről, amikor magyar nevű orvosok is mellőzik saját honfitársakkal szemben a magyar szót?

Az osztrák fürdőhelynek ez a nekibátorodása és az ott idöző magyar közönségnek a türelmessége annál csodálatosabb, mert például a Lidón. Riminiben s a két Adria más fürdőhelyein mindenütt láthatók, magának a fürdőigazgatóságnak előzékenységből a francia fölírások mellett a magyar nyelvű felírások és utjelző táblák is.

Tudunk olaszországi fürdőhelyet, ahol tavaly maga a fürdőigazgatóság közreműködött abban, hogy az ott nyaraló magyarok nemzeti ünnepet rendezhessenek s az olasz katonai zenekar a Himnusszal nyitotta meg az ünnepséget.

Az már a fürdőhelyek természetéből s ha egyébből nem, üzleti érdekéből folyik, hogy kedvében igyekezzenek járni annak a nemzetnek, amely vendégeik többségét alkotja. Ha nem teszik, csak annak jele, hogy nem érzik a szükségét, mert jó üzletet csinálnak akkor is, ha egyáltalán nem törődnek az idegen vendég nemzeti érzékenységével.

Röstelleni való dolog ez, de ne csodálkozzunk az abbáziai viszonyokon. Akármilyen ismert dolog is az osztrák vakmerőség, nagyrészen mi magunk vagyunk a hibásak. Mutatnák csak meg az abbáziai magyarok, hogy a

komoly, energikus nemzeti önérzet nemcsak afféle házi viseletünk, amelyet, mint terhes nyugót, a külföld első állomásán levetünk, majd megmutatnánk nyomban, hogy miként kell a magyart megbecsülni. Mert osztrák mivoltát is szereti a jó osztrák sógor, de szereti ám a hasznót is.

— **Nem kell már a kincses világ** Most készült el a félévünkint készíteni szokott hivatalos kimutatás, mely Somogy megye kivándorlási mozgalmáról számol be. E jelentés adatai rendkívül fontosak nemcsak a megyére nézve, de az egész országra, mert élénk bizonyítékai annak az öröndetes változásnak, mely a magyarországi kivándorlás eddigi veszedelmes mértékének nagyarányú csökkenését mutatja.

A kivándorlás csökkenése a múlt esztendő óta kezdődött. Ekkor lett nyilvánvalóvá az Északamerikában kitört gazdasági válság, mely az odavándorolt munkások százszázalékos megosztotta nemcsak remélt dollárától, hanem betevő falatjától is.

A Cunard Line óriási hajói, melyek eddig csak az új világ felé vitték a magyar népet ezreit, most már Fiume felé szállítják a reményben családostól embereket.

Megkezdődött a nagyarányú visszavándorlás, amely különösen márciusig ezrével hozta vissza a kivándorolt munkásokat.

Ennek az egész világ gazdaságát megmozgató eseménynek hatásai élénken érezhetők Somogy megyében is. A múlt esztendő első felében a megyéből ezer körüli ember vándorolt ki Amerikába, ezzel szemben pedig folyó év január elsejétől június végéig mindössze alig kétszáz ember ment ki.

Hogy milyen öröndetes jelenség ez, azt maguk a számok mutatják. Magában a múlt esztendő januárjában több ember vándorolt ki Somogy megyéből, mint az idei év első felében. Összehasonlítva például ezeket az adatokat a délvidék kivándorlási adataival, azt látjuk, hogy az ottani statisztika is hasonló jelenségre mutat. Ott a múlt év első felében kivándorolt 8000 ember, idei félévben pedig csak tízezerre: 813 ember.

Hozzá kell venni ezekhez az adatainkhoz, hogy az Amerikából való visszavándorlás, bár a télinél kisebb mértékben, de még mindig tart.

Más kérdés azután az, hogy számíthatunk-e arra, hogy ez a változás állandó marad. Függetlenül az elsősorban a hazai viszonyoktól, de függetlenül az amerikaiaktól is. Annyi bizonyos, hogy az elnökválasztás megtörténte némi nyugalmat fog teremteni Amerika gazdasági életében is és ez újból csábító eszköz lesz a kivándorlásra. Ekkor már legjobban ellenszere a kivándorlásnak a magyar gazdasági viszonyok erősödése lehet.

A „Quarnero” múlt éve.

— Beszámoló. —

Most jelent meg a „Quarnero” evezős egyesület évi jelentése, amely az elnökség beszámolóját tartalmazza s tudomást szerethetünk belőle a magyar evezős klub helyzetéről.

A jelentésből az alábbiakat adjuk közre:

Az 5 év előtt romba dőlő és egy évvel később újjá alakult Quarnero Evezős Egyesület első két éve az alakulás, felszerelés és beszerzések nehézségeit győzte le. A következő évre esnek a próbálkozások s a múlt év már meg-

termelte az előbbi év fáradaimainak első gyümölcsét.

A lefolyt évben két verseny-vízen képviselt az egyesület. Az abbáziai tavaszi versenyre egy kettes csapatot küldött, ahonnan Opper E. és Nemes B. fényes győzelemmel hozták haza a lobogót; megszerezték tehát az új Quarnerónak első diadalát. A trieszti nyári regatta, ahová egy négyes csapatot küldtek, már nem hozott örömet számukra. Ez a vereség azonban nem fájt nagyon s a jövődőt illetőleg nem lohasztotta le kedélyüket, mert a versenyre küldött csapat, — amelynek egyik előbb győztes tagját helyettesíteni kellett — nem a nyereség biztos tudatában indult el. Az előbbi győzelmet öregbíti, az utóbbi veszteséget pedig vigasztalja még annak a tudata, hogy nélkülöztek egy olyan hivatásos trainert, akinek szakszerű vezetése nagyban előmozdítaná az egyesület stílus fejlesztését és a versenycsapatok kiképzését. Sajnosan kell egyébként bevallanunk, hogy a sportbeli tevékenység másrésztől csökkent, dacára annak, hogy az evezős tagok száma nem apadt. Az előbb említett visszaesésnek némi magyarázatát abban tudják, hogy nemcsak új, azaz kezdő evezősök voltak sokan és pedig szám szerint 13, de a régebbi tagok tekintélyes része a művezetők helyettesítésével, illetőleg az újoncok tanításával lévén elfoglalva, visszatartattak a turázásoktól. A múlt év legnagyobb rekordja Cirkvenica (54 km.) felkérésére volt, ahová 3 csónak indult.

A múlt év 41 működő taggal kezdődött, évközben felvettek 13 tagot, kimaradt 10 és 44 működővel fejeződött be.

A jelentéshez mellékelt statisztikai táblázat szerint tényleg evezett 47 tag, akik az egyesület 3 nővendék tagjával és a vendégekkel együtt 1313 indulással 7091 km-nyi utat eveztek meg, ami az előző év és pedig eddig legnagyobb eredményéhez képest 2516 km. csökkenést mutat. A megtett kilométerek tekintetében különös eredményt senki sem ért el. Az evezőseink közül nemhogy kétezer, de még 1500 kilométerrel sem dicsekedhetik senki. S míg az előbbi években 7—8 evezős is elért ezren felüli km-t, addig a lefolyt évben csak hárman jutottak keresztül az ezredik kilométeren.

Az evezés legnagyobb részben gyakorlat volt. Az 1313 indulásból csak 54 volt kirándulás. Az evezősök jártak minden irányban, de legkedvesebb kiránduló helynek most is — mint mindig — Abbazia bizonyult.

Az igazgatóság atyai szeretettel gondozta a csónakházat és a csónakállományt. Kérlelhetlen szigorúságot mutatott azok iránt, akik kihágást követtek el, illetőleg akik nem igazolható módon a csónakokban kárt tettek. A rendelkezésre álló összeg egy részét lapátok beszerzésére és néhány már-már dűledező csónak aapos javítására, helyesebben újraépítésére fordította, más részen pedig egy új versenykettest építtetett.

Ilyen formán a hajók valamennyit a legjobb karba helyezték és a hajóállomány 13-ra emelkedett.

Nagyobb javítás válik szükségessé a csónakházon, melynek egyes gerendái a gyakori sirokkó hatása alatt korhadásnak indultak. Alaposabb javítás azonban nem eszközölhetett, mert veszélyesen fenyeget az a nem is kőszá hir, hogy a csónakházunkat a közel jövőben másfelé kell helyzetetni, azaz azt lebontatni.

Társadalmi tekintetben jelentős volt a februári hangversennyel egybekötött táncvi-

galom, a mely szokás szerint fényesen sikerült.

Az egyesület egyik legkiválóbb tagja, Paul Sándor, aki egy időben mint pénztáros, majd az utóbbi években pedig mint művezető fejtett ki eléggé nem méltányolható módon tevékenységet, Maltába költözödvén az egyesületből kilepett.

Az utóbbi két év több oszlopos taggal kevesbitette a kiváló tagok számát s lassanként más vidékre költöznek azok, akik csak most élvezhetnék a nagy fáradtsággal és erejüket túlhaladó anyagi áldozatkészséggel újjáteremtett egyesület nyújtotta élvezeteket.

Előfizetési felhívás.

Augusztus 1-re új előfizetést nyitunk „A TENGERPART”-ra, amely Fiume egyetlen magyar napilapja s a közelmúlt eseményei után méltán számíthat minden fiumei magyar ember támogatására.

Aki még nem előfizetője lapunknak, siessen leróni azt a kötelességét, amelyivel minden magyar ember a magyar sajtóval szemben tartozik.

„A TENGERPART”

most már ötödik esztendeje szolgálja az országnak ezen a végpontján a magyar nemzeti és gazdasági érdekeket s mennél erősebbé tesszük, annál jobban felelhet meg nagy hivatásának.

Előfizetési árak:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „

„A TENGERPART”
kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— **Nyári kacsá** — forgalombeszűntetésről. Ugy látszik, hogy a Judások lapja a hallgatási pénzek zsebreágása után meg is szokta tölteni hasábjait szellemi rokkantak produktumaival. Tegnap számában a következő kedveskedő hírecskét sipogja szét 8 előfizetőjének és 13 olvasójának:

A Máv. igazgatósága tekintettel arra, hogy az utóbbi időkben Fiumén át nagy mennyiségű fa került exportra és emiatt a fiumei állomás faküldeményekkel túl van terhelve, elrendelte, hogy az árutalolás elkerülése érdekében, állomásai a Fiuméba szolgáló faküldeményeket egyelőre, illetve további intézkedésig ne vegyék fel, azaz a rakodáshoz szükséges kocsik előállítását tagadják meg. Ez arra mutat, hogy a Máv. inkább a küszöbön álló kocsihány ellen akar mersterséges eszközökkel védekezni és inkább a fakeskedelmet bénítja meg, mint-hogy a gabona szállítását késleltesse.

A hirt természetesen átvette a haldokló testvérrel a „Voce” is. Csodálkozással olvas-tuk ezt a hiradást, amelyről a szakkörökben semmit sem tudtak. Éppen ezért a legilletéke-sebb helyre fordultunk felvilágosításért, ahonnan azt a választ nyertük, hogy a hirből egy szó sem igaz. Az államvasutak igazgatósága ilyen intézkedést nem tett, de nem is tehetett mert a forgalom annyira gyöngye, hogy a Máv. azt sem tudja mit csináljon a sok kocsi-val. Ugy látszik, hogy a Judások lapja egy tavalyi hirt veit át valahonnan s nem gondolt arra, hogy könnyelműségével nyolc előfizetőjének valamelyikét véletlenül néhány pillanatra megriaszthatja. Ez az eset legalább okiásul szolgálhat hogy milyen komolyan vegyék a kis szennykes közleményeit.

— **Hivatali eskü.** Meixner Artur, a reprezentanteből lett közmunkatitkár, akinek kinevezése ismétellen bizonyította a városházán uralkodó nepotizmust, tegnap délelben tette le a hivatali esküt Bellen András dr. alpolgármester előtt.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatás-ügyi miniszter Kohout Gizella fiumei állami polgári leányiskolai helyettes tanítónőt a korponai állami polgári iskolához helyezték át.

— **Jótekonny adomány.** Az Adria hajóstársaság 40 koronát adományozott a kapitányok körének segélyalapjára, amely a „Pannonia” kivándorlási hajóra kiadott belépőjegyekből folyt be.

— **Az új kórház.** Mint értesülünk, a belügyminiszter jóváhagyta a rappresentanza által elfogadott kórházépítési tervezetet.

— **Egy Adria gőzös kára.** Jelentettük már, hogy az Adria hajóstársaság „Báró Fejérváry” gőzösén e hó 18-án a hajó egyik tárban tűz támadt, ahol kender volt főlhalmozva. A hajót sikerült megmenteni s a tüzet eloltották. A kár, mint most egy jelentésből tudjuk, körülbelül 12,000 korona, 50 bál kender teljesen elpusztult. A hajót jelentékenyebb kár nem érte.

— **Fenicse színház.** Ma este bucsuelőadásul egy olasz hazafias darab, a „Régi hősök” kerül színre. Augusztus 1-ig a Fenicse bezárul s akkor az olasz operatársulat kezdi meg benne fiumei vendégszereplését.

— **Ügyvédek harca.** Április hónap vége felé nagy botrány történt a fiumei törvényeseken, amelyről annak idején hírt adtunk. Brelich dr. és Mayländer Mihály dr. ügyvédek egy örökösödési tárgyalás alatt összeszólkoztak, székelt vagdostak egymáshoz, sőt még fojtogatták is egymást. A törvényeszéki szolgáknak kellett a két előkelő felet szétválasztani. A verekedést Brelich dr. inscenálta. Ez ügyben fegyelmi vizsgálat folyt Keömley vizsgálóbíró vezetésével s minthogy Fiumében nincs ügyvédi kamara, az iratokat a budapesti királyi táblához tették át, ahol most hoztak ítéletet a kényes ügyben. A bíróság Mayländer és Brelich dr. ügyvédekét egyenkint ezer korona pénzbírságra ítélta.

— **Uj telefonkönyv.** A fiumei posta és távirat hivatái hasznos reformot léptetett életbe a telefonelőfizetők névjegyzékének kiadásánál. A július havi füzetben nemcsak az előfizetők nevét és telefonszámát, hanem azok címét is tartalmazza. Sok helyütt azonban a pontos házszám hiányzik, amit a legközelebb megjelenő füzetben célszerű volna pótolni.

— **Betörés az óvárosban.** Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Benedetti Paulina mosónőnek Arco Romano utca 5. szám alatt levő lakására s minden értékes dolgot elvittek. A kár nyolczszáz korona. A rendőrség nyomoz a tettesek után.

— **A „Petar Zrinski” balesete.** A horvát társaság „Petar Zrinski” gőzöst ismét baleset érte. Vasárnap abbaziai útjában gépezete elromlott. A Magyar-horvát hajóstársaság „Istiriano” gőzöse vontatta be a fiumei kikötőbe. A hajót most a kikötőben javítják, hogy újból hozzáláthasson az abbaziai szolgálait ellátásához.

— **A Magyar Kör Cabaret-estélye.** Vasárnap, aug. 2-án tartja a Fiumei Magyar Kör első nagyszabású Cabaret-estélyét, mely a szorgalmasan folyó próbákból s a szereplők ambiciózus működéséből következően, főül fogja mulni az összes eddig rendezett hasonló előadásokat. Lesz a tréfás konferenciaren kívül dal, zene, komoly és humoros előadás, amely teljesen a fővárosi cabaret-ek mintájára lesz rendezve. Meghívókat még a hét folyamán bocsátanak ki, de szívesen lát a Kör nem tagokat is mint vendégeket. Belépő díj 1 korona személyenkint. Ajánlatos a jegyeket, melyek számozott helyre szólnak, előzőleg beszerezni, hogy a közönség jó helyekről biztosítva legyen. Jegyek máttól kezdve kaphatók Schwarz és Gerő uraknál, valamint Szilágyi ur fodrász üzletében Via Ospedale, a laktanyáival szemben.

— **A kikötőből.** Julius 28-án. Érkezett „Ebro” angol gőzös Londonból, 120 tonna vegyes áruval, „Báthory” magyar gőzös Glasgowból 336 tonna vegyesáruval, „Gilda” osztrák gőzös Triesztből 940 bál pamuttal és 1379 darab deszkával és 20 tonna vegyes áruval. Indult: „Korona” magyar gőzös Konstantinápolyba, „Lederer Sándor” magyar gőzös Valenciába 150 tonna fával és 300 tonna vegyes áruval, „Agrumaria” olasz gőzös Nápolyba 600 tonna fával.

— **Kereskedés emberhussal.** Egy fiumei negyvenkétéves embert fogtak el Trieszt-

ben, akiről kiderült, hogy Fiuméből egy szép leán-t szállított egy Trieszti mulatóhelyre. A letartóztatott ember ragadta a tettet, utóbb azonban a vallatás során bebizonyosodott, hogy a rendőrség gyanuja alapos volt.

— **Uszó szanatórium Abbazia előtt.** Egy angol cég két millió korona költséggel uszó szanatóriumot létesít, amely betegek befogadására lesz alkalmas s föl lesz szerelve a modern orvosi tudomány minden vívmányával. Az uszó szanatórium főképpen ideges emberek részére lesz nagy jelentőségű. A minden kényelemmel berendezett hajó kétszáz utast tud majd befogadni s többnyire Abbazia előtt fog horgonyozni. Az orvosi teendőket állandóan két orvos fogja végezni s a napi ellátás átlag 40 koronába fog kerülni.

— **Hazatérés.** Az Austro-Americana hajóstársaság „Laura” gőzöse vasárnap reggel érkezett Newyorkból Triesztbe. A hajó e hó 7-én indult el Newyorkból 723 utassal, akik közül Nápolyban 225, Patrassban 170 szállt partra. Triesztben 328 magyarországi illetőségű visszavándorló hagyta el a hajót, akiket a déli vasut hozott Fiuméba. A parancsnok jelentése szerint utközben, mikor a hajó a nyílt oceanon járt, e hó 15-én meghalt egy Leibolt János nevű 49 év.s nagyszékelyi illetőségű visszavándorlót. Holttestét a szokásos szertartással a tengerbe süllyesztették.

— **Vasut Boszniából Montenegroba.** A Magyar és osztrák kormány megbízást adott egy nemzetközi vasutvállalatnak, hogy dolgozzon ki egy vasuti tervet, amely a bosznia-hercegovinai vasutat összekötné az Adriai tengerrel. Ez a vasutvonal a boszniai Ustipareck-ből indulna ki Focán keresztül a montenegrói határszélre. Niksic-Podgoricán át Virpazárig vezetne. Virpazáron pedig csatlakoznék a Antivari felé vezető utvonallhoz, amelyet egy olasz társaság épít.

— **Uj gőzhajózási vonal Newyork és Hamburg közt.** Newyork és Hamburg közt „Continental Line” elnevezéssel új hajózási vonalat létesítettek, amelyen a forgalmat egyelőre három, egyenkint 10.000 tonnás hajóval kezdik meg. A vállalat viteldijai olcsóbbak, mint a kartellbe lépett hajóstársaságoké. Az új hajózási vállalat egyik főrésztvényese az Erie-vasut-társaság.

— **Dalmácia hivatalos nyelve.** A Reichsrath mult ülésszakának a végén az olasz képviselők megbízásából Malfatti báró és Bugatto dr. fekeresték az osztrák miniszter-elnököt, hogy az összes nemzetiségi kérdésekben felvilágosítást kérjenek. Többek között Dalmátország hivatalos nyelve különös megbeszélés tárgyát képezte. Beck báró dr. miniszterelnök az olasz képviselők előtt kijelentette, hogy egyelőre nincs szándékában Dalmátország hivatalos nyelvének törvényes rendezése; a hosszabb tárgyalások alapján kidolgozott ebelt indítványokat előbb el fogja küldeni Nardelli dalmát kormányzóknak, hogy a kérdést a dalmát tartománygyűlés különvéleményével egyértelműen rendezhesse.

— **103 tápintézeti hely.** A debreceni főiskola internatusában theologiai hallgatók, joghallgatók és bölcsészethallgatók számára 103 tápintézeti hely üresedett meg és pedig egészen ingyenes hely 24, évi 60 koronás hely 24, évi 100 koronás hely 40, évi 180 koronás hely 15. Bentlakásért minden esetben külön évi 40 korona fizetendő. Az évi 180 koronás helyért bármely főiskolai hallgató folyamodhat, az ennél kedvezményezettbb helyekre folyamodóknak legalább elégséges előmenetelt és vagyontalanságot kell igazolni. A joghallgatók és nem ref. vallású bölcsészett hallgatók tandíja félevenkint 30 korona, a theologiai hallgatóké és ref. vallású bölcsészethallgatóké 15 korona. Szegénysorsu és jó előmenetelű hallgatóknak a tandíj részben különös figyelmet érdemlő esetekben egészen is elengedtetik. Bölcsészett hallgatók csak a classica philologiai és magyar nyelvi és irodalmi szakcsoportokra vétetnek fel. A kedvezmények iránti kérvények augusztus 20-ig adandók be az egyes fakultások dékáni hivatalaiban. Egyenlő minőségű esetben a kérvény bérkeztének elsőbbsége dönt. Részletes tájékoztatást a dékáni hivatalok adnak.

— **Ki semeit keméli és egészségesen megtartani kívánja,** budapesti látogatása alkalmából el ne mulassa felkeresni a világvárosi berendezést Ocularium szemüveg szakintézetet Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 15.

felemeleten. Az intézetben egész napon át 9—7 óráig szakorvosok megfelelő szemüveget díjtalanul rendelnek. Az Oculárium különleges szerkezetű orrcsüptetői minden orrformára illenek. Szemüvegek és orrcsüptetők 3 koronától feljebb.

— **Egy levantei hajózási járat be-
szüntetése.** Hamburgból jelentik, hogy az ottani Seetransportgesellschaft, amely nem rég rendezett be Hamburgból és Rotterdamból a Levantera hajójáratokat, ezeket a járatokat most be-
szüntette.

— **A kivándorlók pénze.** Hivatalos közlés szerint a Zotti és Társa newyorki bankház (Newyork, 108. Greenwich-Street) ellen megnyitották a csődjelrást. E cégnek Pittsburgban és Chicagóban voltak fióküzletei s főleg a kivándorlók pénzeinek elhelyezésével és hazaküldésével foglalkozott. Az utóbbi időben a bank fizetési zavarokkal küzdött s Amerikában átvett pénzüsszegek ki nem fizetése miatt Európából számos följelentés érkezett ellene. A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez körrendeletet intézett, hogy ezt hozzák azonnal a nagyközönség tudomására és figyelmeztessék a netalán károsultakat, hogy a newyorki cs. és kir. főkonzulátus a csődhitelezők érdekében csak úgy járhat el, ha az igénybejelentést a csődhitelező sajátkezűleg aláírta, aláírását pedig az Egyesült Államoknak Magyarországon székelő valamelyik konzula hitelesítette.

x **Vas- és fémárak** beszerzésénél, valamint konyha és háztartási cikkek, mérlegek és szerszámok bevásárlásánál meleg figyelmébe ajánljuk a közönségnek a jóhírnevű **Wellmann Testvérek** magyar céget (Fiume, Via del Pozzo 2., telefon szám 19.) mely mindennemű szakmába vágó cikket óriási választékban s mérsékelt áron tart raktáron.

x **A siker titka.** Maradandó sikerre csak az számíthat, aki valóságos szükségletet elégít ki. A modern fehérmű tisztítása mind inkább bajosabbá vált, mert egyrészt a por és a városok kigőzölgései, a gyári füst és korom a tisztítalanítást folyvást növelték, míg a mind inkább szokásossá váló finom gyapotszövet a vegyi fehérítés és az erős dörzsölés által, mi az ósdi fagygyuszappannal való mosás szükségével, tétetett tönkre. És jött a „Schichtszappan” feltalálása, éppen jókor. E szappan majdnem minden erőmegfeszítés nélkül oldja a szennyet és tisztítja fehérműt alaposan, anélkül, hogy annak szálait megtámadná. De oly sikert ér is el, amely pártját ritkítja. „Schicht szappanmüvek” jelenleg a legnagyobbak az egész európai kontinensen.

x **Katasztrófák** színhelye volt legutóbb a főváros s a vidék. Tűztengerben, vagyonok romjai közt számos ember lelta halálát. Bármi megrendítő is ezek a szerencsétlenségek, mégis milyen jelentéktelen eseményekké törpültek, ha áldozataik számát összehasonlítjuk az emberek ezreivel, akiknek élettragédiáját az idegesség és az ebből keletkezett betegségek okozzák. Pedig ha elolvassuk az „Ertekezés a villamos gyógyomódról” című könyvet s annak tanácsait megfogadjuk, legrovidebb idő alatt a gyógyulás útjára térnénk. Fentemlített könyvet ingyen és bérmentve küldi meg bárkinek a **Elektro Vitalizer** Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károly-körut 2. félemelet 50 sz.

Közleményeink csakis a forrás megnevezésével vehetők át.

Távirat ◀ Telefon.

A választói reform.

BUDAPEST, jul. 28. A kormány augusztus 4-én minisztertanácsot tart, amelyen a választói reformról szóló javaslat végleges szövegét fogják megállapítani.

A szultán nem mond le.

PÁRIS, jul. 28. Azokat a híreket, amelyek a szultán lemondásáról szólnak, megcáfolják. A hivatalos körök semmit sem tudnak erről, amiből arra lehet következtetni, hogy az egész nem egyéb üres kombinációnál.

Képviselőválasztás.

BARCS, jul. 28. A barcsi kerület **Piszár Antal** dr. ügyvédet egyhangulag képviselőnek kiáltotta ki.

Gromon állapota.

BUDAPEST, jul. 28. **Gromon** Derső állapota egyre javul, úgy hogy néhány nap múlva elhagyhatja az ágyát.

A karlócai kongresszus.

KARLÓCA, jul. 28. A kongresszus ma délelőtt kezdődött a képviselők és püspökök részvételével. **Nicolich** püspök üdvözölte a megjelenteket. Azután küldöttség ment a királvi biztósért. **Günther Antal** diszmagyarban jelent meg a kongresszuson. **Nicolich** püspök üdvözölte a minisztert, aki magyar nyelven olvasta fel megnyitó beszédét. A miniszter ezután visszavonult s a kongresszus megkezdte tanácskozását. Minthogy a szerb radikálisok ragaszkodnak a napirend letárgyalásához, valószínű, hogy e kongresszust el fogják napolni.

Kolera Oroszországban.

SZENTPÉTERVÁR, jul. 28. Az asztrachoni, szeratoifi a Volgamellék, **Nicolozeff** város és környéke kolerajárványos vidéknek nyilvánítottatott.

Szöktetés.

IGLÓ, jul. 28. **Barna Andor** budapesti ékszerész megszöktette **Bárany Ilona** zeneendővénkedet. A rendőrség körözést adott ki ellene.

Általános amnesztia.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 28. Ma hirdették ki az általános amnesztiát s távirat cenzura megszüntetését.

Telefon-számok :

Szerkesztőség 954

Kiadóhivatal 229

Nyomda 920

**Minden a kihordás vagy szét-
küldés körül felmerülő panaszt le-
velezőlap vagy telefon útján szives-
kedjenek nekünk bejelenteni.**

CIGALE

tengeri fürdő

Lussinpiccolo mellett. — 200 kabin.

— GRADO TENGERI FÜRDŐ —

Goldberger szálló és étterem

a fürdővel szemben tengeri kilátással.

Villanyvilágítás.

Kitünő bécsi és magyar konyha.

Goldberger vendéglője - Trieszt.

TRIESZT, Piazza della Borsa 7 I.

**Kulcsárnői, gazdasszonyi vagy
házvezetőnői**

állást keres ebben a minőségben kiváló gyakorlattal bíró asszony. Cim a kiadóhivatalban.

„De la Ville“

szálloda, kávéház és étterem.

FIUME, Deák-korzó.

**Az átutazó és a helybeli ma-
gyarág legnagyobb és legked-
veltebb találkozó helye.**

Tulajdonos
Szentgyörgyi Ferenc.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdőkkel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

**A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló
minőségű söreinek kimérése.**

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Globus Hirlapügynökség.
Ujság-elárusítás rögtön a
vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

**Első fiumei magyar uri és női fodrász terem
az Adria Palotában.**

Külön női teremben
hajmosás, fésülés,
és mindennemű mo-
dern hajmunkák vé-
geztetnek.

Az uri teremben pontos és jó kiszolgálás.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténiként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

letétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleink.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Halál a poloskákra !!!

DESODEROL

az egyetlen radikális szer poloskák és más fergek ellen. Ragados betegségek ellen fertőtleníti. Elárusító

Graf R. Fiume Riva Canale Telef. 622.

Literje K 1.50 házhoz szállítva.

Lakások fertőtlenítése, elvállaltatik.

Elsőrendű fehérmű uri és női
divatkülönlegességek

igen mérsékelt árak mellett kizárólag csak

VUJA M. cégnél Fiume Via Adamich.

Tessék erről, próbavásárlással meggyőződni!

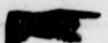

Nyomdai tanoncot

lehetőleg magyar családból felvesz A Tengerpart nyomdája.

Magyar Általános Hitelbank Fiumei Fiókja.

Központ: Budapest. **Fiókok:** Brassó, Debrecen, Győr, Kassa, Kecskemét, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szabadka, Temesvár.

Alaptőke 60 millió kor.

  Tartalékok 35 millió.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére és folyó számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Leszámítol bel- és külföldi váltókat és elfogad ilyeneket behajtásra.

Vesz és elad mindennemű értékpapírokat, külföldi váltókat és idegen pénznemeket s előnyösen effektuál mindennemű megbízást a bel- és külföldi tőzsdéken.

Bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat.

Előleget nyújt értékpapírokra és árukra.

Elfogad értékpapírokat megőrzésre és kezelésre és ajánlja tűzbiztos pánccsokrény-fiókjait (safe deposit).

Kiállít hitelleveleket a bel- és külföld minden nagyobb piacára.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnnyire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

CANTRIDA FÜRDŐ ÉS VENDÉGLŐ

Kombinált villamos vasuti és fürdőjegyek:

Felnőtteknek: Fiumara-Cantrida 70 fill. Giard. pubb.-Cant. 60 fill.
Gyermekeknek: " " 50 fill. " " 40 fill.
Ez árában befoglaltatik a villamos vasut oda-vissza, az omnibus, a fürdés és a fehérenemű.

Tíz jegyet tartalmazó blockok árai:

Felnőtteknek: a Fiumarától 6.— kor., népkerttől 5.— kor.
Gyermekeknek: " 4.40 kor., " 3.40 kor.
Jegyek és blockok kaphatók a villamos vasut kalauzainál és a fürdőpénztárnál.

Remek árnyas kert és nagy terras.

Szobák idegeneknek. — Magasforrasú vízvezeték — Villanyvilágítás.

— Izletes ételek és kitűnő italok. —

Kőbányai Polgári Sör.

MITTEL ALAJOS
fürdőtulajdonos.

MANN JÓZSEF
vendéglős.

Vasár- és ünneppapokon
katonahangverseny.

Vasár- és ünneppapokon
katonahangverseny.

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő közontján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

 Kitűntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Münchener és Pilsener sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIC JÓZSEF.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÓRAKTÁRA.

Iroda: Úrményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova hához is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemegyeüzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Úrményi-tér 6.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

MIRAMARE NAGYSZÁLLÓ

CIRKVENICÁN.

Nyári és téli üdülőhely és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton,
— a fürdő közelében fekszik. —

Modern berendezés. — Kávéház és étteremmel.

Lift. — Villanyvilágítás. — Olvasó terem.

Hidegvízgyógyintézet. — Meleg házi fürdők.

Figyelmes kiszolgálás

Mérsékelt árak.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyártmányok.

ADRIA ÉTTEREM

— FIUME, —

Piazza Elisabetta. o—o—o Via Adamich.

A város központjában.

Idegenek találkozó helye.

Kitűnő konyha.

Minden időben friss halak.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hullás ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER fiumei első magyar fodorásznál
Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében.)
és minden drogériában és fodorásüzletben.

Maluszewszki Szaniszió

CENTRAL KÁVÉHÁZA

és cukrászdája

CIRKVENICA

közvetlenül a tengerpart mellett.

Kitűnő italok és frissítők.
Legfinomabb cukorsütemények.

Bonbonniere Möve

—
Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Esténként nemzetközi varieté-előadások kizárólag elsőrendű

művészi erők felléptével.

—
Kitűnő szellőztetés.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron
— és étlap szerint. —

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

FÉRFI RUHÁT VESZ ÉS ELAD és olcsón tisztít s javít szakszerűen férfi- s női ruhát

RADAKOVICS DÁNIEL FIUME Fiumara, a susáki hid mellett.

KORONA VENDÉGLŐ

Tulajdonos: HOPP VINCE.

Az átutazó közönség különös figyelmébe! Kitűnő magyar konyha. Kőbányai világos s barna sör. Tiszta fajborok. Mérsékelt árak.